

Kossuth-díj

▲ Turi Attila. Fotó: Dénes György

Kossuth-díjat kapott **Turi Attila**, a Triskell Építésziroda vezető tervezője, Ybl Miklós-díjas építész. A Magyar Művészeti Akadémia rendes tagja Magyarország számára kivételesen értékes művészi pályafutása során **Makovecz Imre** szellemi örökségét méltó módon folytató, a hagyományok megőrzését a jelenkor igényeivel harmonikusan ötvöző, az organikus építészet mestermunkáinak számító, formagazdag alkotásokat felvonultató, kimagasló színvonalú tervezői életműve elismerésként kapta a kitüntetést.

Ybl Miklós-díj

▲ Erhardt Gábor. Fotó: Purger Tamás

Ybl Miklós-díjat kapott **Erhardt Gábor**, az Axis Építésziroda vezető tervezője, Pro Architectura-díjas építész. A Magyar Művészeti Akadémia köztestületi tagja két évtizedes, elsősorban Tokaj-Hegyaljához kötődő építészeti munkásságért kapta az elismerést, amely a **Makovecz Imre** szellemiségét követő, jelenlétre fókuszáló tervezői és főépítési tevékenységen alapul. Tervezői munkássága mellett felelős szerkesztője az *orszagepito.net* internetes folyóiratnak, valamint a BME Építészmérnöki Karának külsős oktatója.

Dénes Eszter

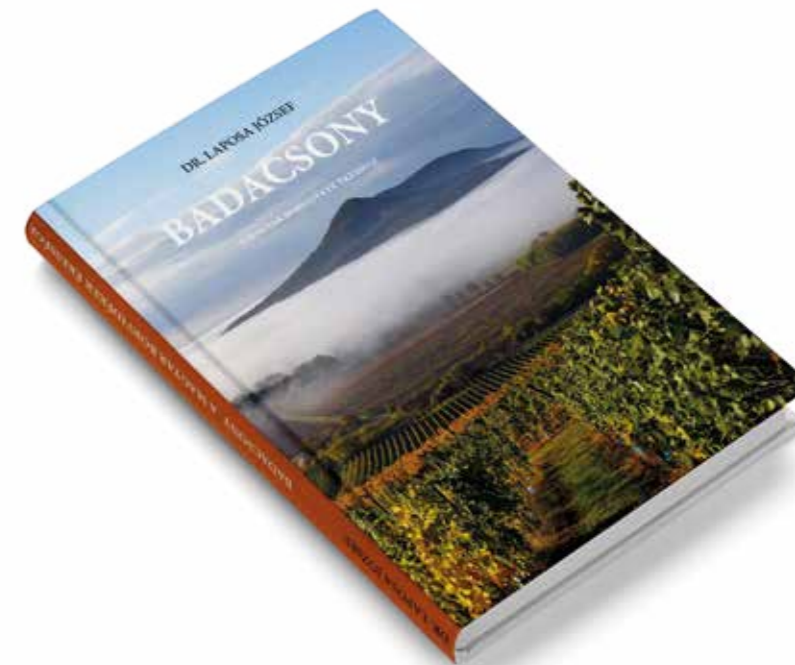
Toronyiránt
– Templomséták Budapesten

A rohanó városi ember látómezejét sokáig csupán az aszfalt síkja és a kirkatok meghatározta sáv töltötte ki, míg nem az utóbbi évtizedben hirtelen kitarult a világ. Sorra alakultak a „sétaműhelyek”, a megfáradt városiak lassan felemelte tekintetét, és elvarázsoltá mindaz, amit látott. A városi sétálók ma Budapest egyik legaktívabb közösségét alkotják, melynek egyik vezéregyénisége **Zubreczki Dávid** kultúrblogger, aki valódi küldetéstudattal fogott neki bő egy évtizede az ismeretlen ismerős ezernyi arcának, elfeledett titkának és értékeinek felfedésébe. Építészeti mesemondó, s ez az önmeghatározás nem csupán az általa vezetett sétákra, hiánypótló blogjára és tematikus cikkeire, hanem a most megjelent útikalauzra is igaz, melyben huszonnégy sétára bontva, egy-egy jellemző fotó, alapadatok, és egy 10-15 mondatos olvasmányos és

inspiráló bemutatás mentén sorakoznak a felfedezésre váró templomok. Precíz kutatómunka áll mögötte, a megszo-kottnál mégis kevesebb szó esik száraz adatokról, ugyanakkor fény derül számos összefüggésre, szerethető részletre és érdekességre. Egy-egy templom maig tartó, környezetébe ágyazott története minden szakmai szigort és az építészekre, szakírókra oly jellemző komolykodást nélkülözve bomlik ki az olvasó előtt. Budapest kétezzer évet felölelő története legjobban talán templomain keresztül ragadható meg. Olykor egyetlen épületen a legkülönbözőbb korok lenyomatai jelennek meg, míg mások egy adott korszak kiforrott alkotásai. Ízelítőt kapunk a különböző stílusirányzatok esszenciájából, miközben vázlatosan, mégis érzékletesen kirajzolódik előttünk történelmünk. Nem állunk meg Budavár vagy a Belváros határain, a kényelmes séták az egész várost behálózzák, közel 250 templom, zsinagóga, imaház, kápolna és szentély érintésével, a IV. századtól a kétezres évekig tartó ívet bejárva. A sétáló bizony megilletődve áll Mátyás

király esküvőjének helyszínén, és szembesítve a Batthyány téren, melynek századokat átvészoló barokk templomát nem is oly régen még bontani akarták a metróépítésre hivatkozva. Elámulunk a rákospalotai panelházak gyűrűjében megmaradt csöpp templomon, és kissé zavarba jövünk a holokauszt után vívóteremmé alakított zsinagóga egykor szent terének új élete láttán. Egymást követő korok az adott közösség igényét és tehetségét is kifejezni hivatott legnagyobb beruházásai tárulnak elénk, melyek gyakran évtizedekre terhelték meg és látták el feladattal a büszke polgárokat. Mind-egyik mögött ott áll maga az építész, a gondosan kiválasztott építőműhely. Viharos történelmünk megpróbáltatásait egyes épületek sorra kiállták, fényük olykor sok száz év elteltével sem kopott meg, míg mások, közösségüktől megfosztva, ma raktárként szolgálnak ugyan, de városképi jelentőségük mit sem csökkent. Jóllehet a kiadvány a laikus közönséget célozza, számos tanulságos felismeréssel szolgálhat a szakma számára is az építészettörténet máig (2018-ig) tartó fejlődési ívének e kivonata, a felvillantott várostervezési és a belsőépítészeti vonatkozások, az egyes korok épületeken máig átszűrődő összefüggésrendszerek, az építészet társművészetekkel való teljességének izlelgetése... „Menjenek toronyiránt!” – hangzott egykor az egyértelmű útbaigazítás. Koptasuk hát a budapesti járdákat e kalauzzal a zsebünkben ráérős séták során, tekintetünket pedig emeljük a lábaink helyett a magasba, isten házára, mely lelki és fizikai világunkban is eligazítást nyújt.

Szerző, szerkesztő: Zubreczki Dávid
Terjedelem: 400 oldal
Méret: 16 x 16 cm
Kiadó: Kedves László Könyvműhelye
Fotó: Gulyás Attila

Dr. Laposa József:
Badacsony – A magyar
borvidékek ékessége

Lenyűgöző tartalmú és kiállítású albumot alkotott **Laposa József** településtervező és tájépítész mérnök, a magyar szőlő- és borkultúra egyik doyenje. A magyar szőlőhegyek nagy ismerője életében kiemelt szerepet játszik Badacsony, ahol családjával él, és folytat szerteágazó szakmai tevékenységet. A szerző széles látókörét bizonyítja a kötet azon része, amely a Kárpát-medence szőlő- és borkultúrájának történetét mutatja be röviden. Ezután a fókusz fokozatosan Badacsony hegyére szűkül. Hihetetlen részletességgel, de nagyon olvasmányosan tárgyalja a borvidék adottságait, történetét a kezdetektől napjainkig, kitérve a hegy szempontjából meghatározó személyek életének bemutatására is. Laposa fontos kutatási témája volt a szőlőhegyek építésze, így a kötet részletesen tárgyalja Badacsony épített értékeit a kinttett épületektől a présházakon át az út menti, szőlőbéli kőkereszttekig, támfalakig. A kötet zárásaként kitekint a környező (vulkanikus) szőlőhegyekre is, illetve – egy ilyen monografikus kötettől némiképp szokatlan módon – a jelen problémáit és a

jövő lehetséges útjait is felvázolja. Ez természetes egy még ma is aktív településtervező és tájépítész mérnöktől, aki a Balaton szőlőterületei mellett a pannonhalmi és a Tokaj-hegylajai világörökségi borvidék kezelési tervének készítésében is részt vett. Külön meg kell említeni a kötet kiemelkedő minőségű fénykép anyagát, amely lenyűgöző, egységes képfolymává áll össze, annak ellenére, hogy „nem egy kéz” készítette. A fotók javát Pető Piroska készítette, akinek a nevét jó lesz megjegyezni. Bár közhelyeszerű kijelentés, de esetünkben teljesen helytálló megjegyzés, hogy ez a kötet hiánypótló mű. Felmerül a kérdés, hogy miért csak most születhetett meg, illetve, hogy mikor büszkélkedhet hasonló alaposágú albummal Somló, Tokaj és a többi meghatározó borvidékünk.

Szerző: dr. Laposa József
Méret: 21,5 x 30 cm
Terjedelem: 360 oldal
A kötet szerzői kiadásban, a Magyar Építész Kamara támogatásával jelent meg, és kizárólag a családi borászat honlapján keresztül szerezhető be.

A szerző Esterházy Pálról írott cikkét lapunk 66. oldalán olvashatják el.